

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2026. július 26.
(vasárnap)**

Szepesy László

KEVÉLYSÉG HELYETT ALÁZAT

Énekek: 211, 694,3-7, 360,14, 362,2-4, 119,17-19

Lekció: Zsolt 131

Alapige: Róm 12,16b

„ne kevélykedjetek, hanem az alázatosakhoz szabjátok magatokat”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, mennyei Édesatyánk, azért, aki vagy, a Te személyedért és minden cselekedetedért, ami jó, ami tökéletes, ami igazságos. Köszönjük, hogy hosszan tűröd bűneinket, és a Te népedhez irgalmas és kegyelmes vagy. Magasztalunk azért, mert elküldted szent Fiadat, Krisztust, hogy tökéletes engesztelő áldozat legyen értünk a golgotai kereszten. És köszönjük, mint ahogy hallhattuk is, mindent elvégezett. Köszönjük, hogy ezt a hitet akarod megerősíteni újból és újból bennünk.

Bűnbánattal is Eléd borulunk, mert nem tartunk Téged mindig ennyire tiszteletreméltónak és dicsérendőnek, hiszen életünk is, mindennapjaink is arról beszélnek, hogy gyakran elfeledkezünk Rólad, saját gondolatainkat, saját ötleteinket, kívánságainkat előbbre tartjuk a Te akaratodnál, a Te szeretetednél. Bocsásd meg, hogy nem is dicsérünk Téged, pedig számtalan jóval megajándékozol bennünket, hiszen munkálkodsz minden egyes nap. Nemcsak megőrzöl, nemcsak áldasz, hanem vezetsz, kegyelmedbe fogadsz, szabadítasz, felkészítesz minden jó cselekedetre, szolgálatot adsz, és mindeközben pedig Te vagy a mi jobbkezünk felől, és Te fogod a mi kezünket, Te őrzöl meg bennünket. Bocsásd meg, amikor mindezekre nem válaszolunk. Bocsásd meg, amikor nem dicsérünk Téged, nem adunk hálát.

Köszönjük Neked, hogy az Úr Jézus Krisztust küldted el, hogy ebben is változás történhessen a szívünkben, hogy megszabadítson minket ebből, és fel-

nyissa a szemeinket arra, hogy kicsoda vagy Te, mennyire tiszteletre, dicséretre, hála és a szeretetünkre méltó.

Kérünk, Úr Jézus Krisztus, hogy most is Lelked által ezen az istentiszteleten mutasd meg magadat nekünk, és segíts, hogy Téged meglátva hittel tudjunk válaszolni minden parancsodra, minden szavadra. Ajándékozd nekünk az engedelmesség lelkét, Urunk, hogy a Te nyájad tagjaiként tudjuk ne csak meghallani a Te szavadat, hanem követni Téged, jó Pásztorunkat.

Így kérünk, legyen áldásod mai istentiszteletünkön is kegyelmedből, Krisztusért!

Amen.

Igehirdetés

A mai alkalommal folytatjuk a Róm 12 tanulmányozását, amelyben Isten megmutatja nekünk, gyermekeinek, hogy milyenekké akar minket átformálni, és hogyan akar bennünket Jézus Krisztushoz hasonlóvá változtatni. A felolvasott részben (a 16. versben) 3 gondolat található, én most a másodikat olvastam csak fel. Előzőleg Pál apostol arra szólított fel minket, hogy *„egymás iránt ugyanazon indulattal”* legyünk. Azaz ne legyünk személyválogatóak a szeretetben, az együttérzésben, a megbocsátásban, abban, hogy kinek szolgálunk, és kinek segítünk, de még abban az apró dologban sem, hogy kinek köszönünk az utcán.

Ezt a parancsot árnyalja és gondolja tovább a folytatásban (a felolvasott igeversben) az apostol, amikor azt mondja, hogy ne kevélykedjünk, hanem az alázatosokhoz szabjuk magunkat. Bár a Károli fordítás nagyon jól adja vissza az eredeti ősi szöveg jelentését, szeretném azonban kicsit árnyalni annak jelentését, hogy jobban értsük, mire is gondolt itt az apostol. Az eredeti görög szöveg szó szerinti fordítása valahogyan így hangozna: ne a magas dolgokra gondolatok, hanem társuljatok, alkalmazkodjatok az alacsony állapotú emberekhez. Ezzel pedig mintegy azt mondja az Úr, hogy nem méltó a keresztyén hívő emberhez, ha nagyravágyóan olyasmik után vágyakozik, amelyek által mások fölé kerekedhet – különösen is testvérei fölé –, mások közül kitűnhet, ahogyan az sem méltó hozzá, ha kevélykedik, azaz magát mások fölé úgy helyezi, hogy közben másokat lenéz és megvet. Hanem akkor mire kellene inkább Isten gyermekeinek törekednie? Arra, hogy szelíd és szerény emberek legyenek. A kevélység és alázatosság – amivel Károliék lefordították ezeket a gondolatokat – tökéletesen visszaadják azt, amire Pál apostol gondolt. A lényegét tehát röviden úgy foglalthatnám össze, hogy Isten felszólít minket arra, hogy küzdjünk a kevélységünkkel, és törekedjünk az alázatosságra. Nézzük meg részletesebben a Biblia tükrében, mit jelent a kevélység, és hogyan nevel minket Isten alázatra. (Értelemszerűen egy istentisztelet nem elegendő ezeknek a hatalmas témáknak a teljes tárgyalására, ezért csak néhány gondolatot emelnék ki a Szentírásból.)

Azt mondanom sem kell, Testvérek, hogy a kevélység az egyik legelterjedtebb és legsúlyosabb bűnök közé tartozik. Bizonyos formában minden bűn mögött ott áll, hiszen gondoljuk végig: valahányszor Isten akaratával ellenkez-

ve gondolkozunk, cselekszünk, azaz bűnt követünk el, azzal egyszersmind magunkat Isten fölé emeljük, mert azt mondjuk, hogy a Te akaratod nem számít, az enyém a nagyobb és a lényegesebb. Bölcsőbbnek tartjuk magunkat az Istennél, és nem hallgatunk Arra, aki maga a Bölcsesség. A kevélység tehát az Úrral való kapcsolatunkban egy állandósult bűn. Valahányszor bűnt követünk el Vele szemben: kevélykedünk. De az emberi kapcsolatainkat is megfertőzi a kevélység, mert a kevélységben nagyravágyás van, személyünk felemelésének vágya. Ez pedig azzal jár együtt, hogy mások legyenek nálam alacsonyabbak, kisebbek. A kevély ember ki akar tűnni társai közül, valamilyen formában több akar lenni náluk, föléjük akar kerekedni, még ha ezt nem is mondja ki nyíltan, mert ugye a kevélységet könnyen leplezzük akár alázatoskodással, akár bármiféle más, másokat becsapó, képmutató viselkedéssel.

A Szentírás szerint Isten különös módon haragszik a kevélység lázadására, és gyűlöli azt. Mi az, ami ennyire visszataszító az Úr számára ebben a bűnben? Az, hogy a kevélység magával Istennel is vetekszik az elsőbbségért. Az élő Istennel vetekszünk mi, porszemek. A kevély ember szembefordul Istennel, ezért – az ige azt mondja – Isten is szembeszáll a kevélyekkel. A Jak 4,6 szerint: *„Az Isten a kevélyeknek ellenük áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad”*. Az 1Pét 5,5 ugyanezt erősíti meg. A Péld 6,17-19 pedig hét dolgot sorol fel, amit az Úr gyűlöl (ezt a szót használja itt az ige, hogy gyűlöl az Úr), a legelső a kevélység. Tudjuk, hogy minden bűn gyalázatos és szörnyű, de a kevélység azért borzalmasabb, mert minket, bűnös, romlott, lelkileg halott embereket megpróbálja a tökéletesen szent és jóságos Isten fölé emelni, mintha össze lehetne egyáltalán hasonlítani bennünket Ővele. És mégis mit teszünk? Magunkat Őfőlé helyezzük.

A kevélység bűnét azonban nagyon gyakran nehéz észrevenni, és még nehezebb megölgökölni magunkban. Azért nehéz észrevenni, mert rengeteg formában képes megjelenni. Olyan, mint az a színész, aki számtalan karaktert képes eljátszani, és úgy el tudja maszkírozni magát, hogy nem ismerjük fel, pedig ugyanaz az ember, ugyanaz a színész játssza el ezeket a szerepeket. Ilyen a kevélység is. Különböző formákban jelenik meg. Nincs időnk minden egyes változatáról beszélni, csak hatot szeretnék kiemelni, amelyek nagyon gyakoriak a mindennapok során. Ezek olyanok, amelyek látszólag gyakran egymásnak is homlokegyenest ellentmondanak. Mert például a kevélység megnyilvánulhat önmagunk felmagasztalásában, de ugyanúgy önmagunk leértékelésében is. Mindjárt kifejtem.

Mely bűnökre gondolok? Például önmagunk felmagasztalásának bűnébe esünk, amikor (1) szívünkben magunkat dicsőítjük (most arra a bűnre gondolok, amikor az ember magára gondol és magát magasztalja fel); (2) mások társaságában magunkat előtérbe helyezzük, mindenki elé; (3) Istennel való kapcsolatunkban felmagasztaljuk magunkat, amikor igaznak nyilvánítjuk magunkat, és kimondjuk, hogy nincs szükségünk Krisztusra vagy az Ő kegyelmére, vagy csak bizonyos formában, egy kevéssé. Ez az első 3 bűn. A másik 3 önmagunk leértékelése során jelenik meg, amikor például (4) szívünkben magunkat

gyalázzuk (majd kifejtem, hogy mit értek ezalatt), amikor magunkról gondolkozunk, a legeslegrosszabbat képzeljük mindig; (5) amikor másokkal vagyunk, látványosan, úgy, hogy azt mások is észrevegyék, háttérbe szorítjuk a saját személyünket; (6) Istennel való kapcsolatunkban, mikor Rá gondolunk, mindig elítéljük magunkat. Az első 3 reakció – magunk felmagasztalása – általában akkor jelenik meg a szívünkben, amikor sikeresek vagyunk, mások pedig elbuknak. Az utóbbi 3 – amikor magunkat leértékeljük – inkább akkor jellemző ránk, amikor mások sikeresek, mi pedig kudarcot vallunk, elbukunk. Egy kicsit hadd fejtsen ki mind a 6 bűnt.

(1) Először is a bennünk lévő kevélység felmagasztal minket, amikor sikeresek vagyunk. Miért? Mert magunknak kezdjük el tulajdonítani az életünkben lévő összes jó dolgot: a sikereinket, a viselkedésünket, a kapcsolatainkat, mindent magunknak tulajdonítunk, minden jó dolgot. Hiába mondja az ige, hogy „*minden jó ... felülről ... száll alá*”, mi mégis magunknak tulajdonítjuk. Azt hisszük, hogy sikereinkkel kiérdemeljük a dicsőséget, hogy magunkat dicsérjük. Ezért az ember legbelül önmagát ünnepli és dicsőíti. Természetesen nem látványos módon, mert azt mindenki tudja, hogy azt nem szabad, de legbelül mégis az óember ünnepli saját magát. A saját vállunkat veregetjük. Tehát a kevélység ezen formája az énképünket határozza meg és torzítja el, azt, hogyan gondolunk magunkra, és mit gondolok magamról.

(2) A második formája a kevélységnek az, ami ebből következik. (Vannak emberek, akik megelégszenek azzal, hogy önmagukat nagyra tartják, és nem biztos, hogy ezt világgá kürtölik.) A második formája a kevélységnek az, amikor a kevélység nem elégszik meg önmaga dicsőítésével, hanem azt elvárja másoktól is különböző mértékben és formában. Ezért mikor másokkal együtt vagyunk, magunkat előtérbe helyezzük, ami a magunk felmagasztalásának egyik formája. Mondhatni ez egyfajta önreklámozás. Azért állítjuk mások elé a bennünk lévő jó dolgokat, hogy elismerjék és nekünk tulajdonítsák azokat, magyarul szólva, hogy mások dicsőítsenek minket. Elvárjuk másoktól, hogy vegyék észre a nagyszerűségünket, a hozzáértésünket, a bölcsességünket, és magasztaljanak minket valamilyen formában. Ezt különféle módokon tesszük. Pl. eredményeink gyakori emlegetésével, fontosságunk, munkánk, pozíciónk hangsúlyozásával, véleményünk hangoztatásával (a kevély ember sokszor szeret legelőször megszólalni), vagy esetleg mások elítélésével (mert miközben másokat elítélek, közben burkoltan a saját jószágomat dicsőítem, hogy bezzeg én nem vagyok olyan).

(3) A harmadik formája a kevélységnek az, amikor önigazultak vagyunk Istennel való kapcsolatunkban. Azaz jócselekedeteink és életünk érdemét magunknak tulajdonítjuk, ezáltal igazaknak tűnünk Isten és mások előtt. És minél inkább magunknak tulajdonítjuk annak érdemét, hogy igazak vagyunk, azaz én vagyok ennek az oka, annál könnyebben hibáztatunk másokat azért, hogy ők bezzeg nem azok. Ez abban figyelhető meg, hogy az ember általában azokat a dolgokat ítéli el a másokban, amiben ő jó, ami őt nem kísérti. Abban általában kevésbé szoktunk pálcát törni, amiben mi magunk is elbukunk.

A farizeusok életében a kevélység eddig említett három fajtája megvolt. Magukat nagyra tartották legbelül. Látványosan hirdették saját kegyességüket: nézzetek, minket kövessetek, a mi hitünk az egyedül mérvadó. Utcán imádkoztak, látványosan adakoztak, hogy az emberek dicsérjék őket. Krisztus mondta is: elnyerték dicséretüket, de az emberektől, és nem az Úrtól. És önigazultak voltak Istennel való kapcsolatukban, mert nem gondolták, hogy szükségük lenne egy megmentőre, Megváltóra, Isten kegyelmére, hiszen Isten előtt magukat igazaknak gondolták (Mát 6,1-2). Jézus azt mondta, hogy mindenki, „*aki magát felmagasztalja*” – mint egy farizeus –, „*megaláztatik*” (Mát 23,12). A kevélység e három fajtája tehát önmagát ünnepli, közszemlére teszi ki saját sikereit úgy, hogy közben tisztában van mások kudarcaival. Mert a kevélység következő bűne, ami látványos, az az, hogy nem elégszik meg az önmaga istenítésével, mások lenézésével is társul. A Luk 18,9 szerint a farizeusok nemcsak abban bíztak, hogy ők igazak, hanem a többieket semmibe vették. Ezt írja az ige: „*a többieket semmibe sem vették*”.

Ez az első három bűn, ami a felmagasztaláshoz társul.

A másik csoportba azok a bűnök tartoznak, amikor helytelenül leértékeljük magunkat, amikor sikertelenek vagyunk, vagy kudarcot vallunk. Lehet párosítani egyébként ezeket a bűnöket.

(4) A sikeres ember felmagasztalja magát, és így gondol magáról sokat; a sikertelen ember helytelenül leértékeli önmagát. Szeretném felhívni a Testvérek figyelmét, hogy itt nem a helyes önismeretről van szó, amint azt látni fogjuk, és nem is arról, hogy valaki a bűneit felismerve megalázkodik és megtér, hanem magunkat képmutató módon mintegy gyalázzuk, leértékeljük, de emögött nem az igaz bűnismeret, hanem a kevélység áll. Mert hogyha valamiben elbukom, abban is az első akarok lenni, hogy nekem legyen a legrosszabb. Még ebből is versenyt csinál a kevélység, hogy kinek a legrosszabb. Magamról kell gondolnom ezt, hogy nekem a legrosszabb. Önmagunk gyalázása, magunk háttérbe szorítása és magunk elítélése ugyanis akkor jelenik meg, amikor veszteségeink vannak, és ahelyett, hogy mások sikereiért lennénk hálásak, a kevélység e 3 formája – szabad élve egy képpel – fényűző partit rendez, aminek a témája az önsajnálát. Ezeknek a bűnöknek az a lényege, hogy mi legyünk az elsők még a rosszban is.

Tehát a bennünk lévő kevélység, amikor sikeresek vagyunk, felemeli az ÉN-t, kudarc esetén azonban lerombolja azt, és gyalázza magát. Az ember nem ünnepli, hanem túlzott mértékben is gyalázza legbelül önmagát, mert ebben is versenyez: én rosszabb vagyok másoknál. Valójában nem gondolja ezt, de mégis ezt mondogatja, mert a kevélység versenyt csinál ebből is. Ez is egy torz énképhez vezet.

(5) Másodszor: a kevélység – mint említettem – siker esetén másoknak hirdeti érdemeinket, kudarc esetén mit tesz? Azt hangsúlyozza és kürtöli világgá, hogy mindenkinél rosszabbul teljesítettem, rosszabb helyzetben vagyok, és kevesebbem van, mint bárki másnak. De miért akarnánk, hogy mások lássák ezeket a dolgokat? Ironikus módon azért, mert az önmagunk háttérbe szo-

rítása az önreklámozás alattomos formája lehet, mert várjuk másoktól azt a megerősítést, és azt a megnyugtatóst próbáljuk kicsikarni belőlük, amelyről úgy gondoljuk, hogy megérdemljük, mert nekünk a legrosszabb. Ezért másoknak is hirdetjük, hogy mennyire rosszul sikerült meg mennyire rossz állapotban vagyok, hogy elnyerjem a sajnálatukat. Nem mások dicséretét, hanem elismerését akarjuk kivívni, hogy lám, neked mindennél rosszabb, és burkoltan ebben még az is ott van, amikor a problémáinkat felnagyítjuk, hogy lám, neked a legrosszabb, és mégis milyen erős vagy, mert ezeket elhordozod és elviseled. Alattomos dolog a kevélység, becsap bennünket.

(6) Harmadszor pedig a kevélység olyan formában jelenhet meg kudarcaink idején, hogy elítéljük magunkat. Nem azért, mintha beismernénk kudarcaink igazi okait, felismernénk bűneinket, hanem mert egyszerűen nem sikerült felélnünk a saját mércénkhez. Ahogyan a sikeres ember úgy érzi, nem szorul Isten kegyelmére (a lényeg az, hogy nincs szükségem Krisztusra), úgy a kudarcot vallott kevély ember sem szorul Isten ítéletére, mert nem engedi, hogy más ítélje el. Maga akar lenni önmaga bírója. Úgy kevélykedik, hogy magát teszi meg önmaga bírójává. Mert a kevély embernek az még elmegy, hogy magát esetleg gyalázza, meg rámutat, mennyire rossz neki, de ha más mondaná a szemébe, hogy figyelj, ez bűn az életedben, azonnal megsértődne. Ebből is látszik, hogy nem a bűnfelismerés vezeti őt. Mi a lényeg? Magam bírója legyek. A kevélysége ebben áll: Isten nem ítélhet el engem. Még Istennek sem adjuk át a jogot, hogy megítéljen engem. A kevély ember magáról mondhat akármit. De amikor valaki azt mondja, hogy az Úr ezt mondja erről a tetterről, akkor felháborodik, akkor nem érti meg, és nem alázza meg magát. Hogy merészelsz elítélni engem? Te nem lehetsz az én bíróm! Ez az ember akar bíráskodni, holott én annyi mindent tudnék róla mondani? És nem hagyjuk, hogy más legyen a bíró, mi akarunk saját bíránkká lenni. És gondolatban ehhez az is hozzájárul, hogy újból és újból átéljük a bukásunkat, fel is elevenítjük, mert ezzel ostromozzuk magunkat, mintegy büntetésképpen. Mert nemcsak a bírói széket követeljük, hanem azt is, hogy mivel kell büntetni ezt. Magunkat büntetjük az önostorozással. És azt hisszük, hogy amit kiszabtunk magunkra, az elegendő elégtétel minden bűnünkért. Vezeklünk. Eleget marcangoltam már magamat, nehogy már más is elítéljen még, vagy büntessen! Tehát a kevély ember önmaga bírója és az ítélet végrehajtója. Nem viseli el, ha más ítéli el, vagy más hajtja végre büntetését.

Látjuk tehát hányféle formában és alakban tud a kevélység megjelenni? Mind a 6 említett formában azonban van egy közös nevező: ez pedig az, hogy túlzott mértékben foglalkozunk önmagunkkal. Kevélységünk azt akarja, hogy a figyelem középpontjában mi legyünk, akár jó, akár rossz okokból. A kevély ember figyelme önmagára irányul.

Hogyan küzdhetünk ez ellen? Csakis az alázatosság önmagáról való megfeledezésével. Pál apostol is ezért mondja alapigénkben, hogy ne a nagy dolgokra gondoljatok, amelyek felemelnek és nagyobbakká tesznek titeket. Azt mondja, hogy ne azt keressétek, ami titeket tesz nagygyá, azaz magatokról gon-

dolgozzatok, „*hanem az alázatosakhoz szabjátok magatokat*”. Azaz másra irányítsd a figyelmedet, mint önmagad. Mert a kevélység ellentéte, és egyben gyógymódja is az alázat, az Istentől tanult és kapott alázat, és most erre hadd térjek rá.

Ha a kevélység Istennel szembeni ellenállásra készít bennünket, akkor az alázat örömmel veti magát alá Istennek (mert ez a lényege), és ismeri el, hogy mindenben Őtőle függ. Mindenben. Az alázat lényege ennek felismerése és elismerése: Isten alatt élek, és mindenben Tőle függök. Ez a függő helyzet teszi lehetővé számunkra, hogy kegyelmet kapjunk Istentől. Ezt nem én mondom, hanem azok az igék, amelyeket felolvastam. Szembetűnő, hogy a kevélység-alázat ellentétpárja mellett Isten ezekre adott reakciói is mindig ugyanazok ezekben az igeversekben. „*A kevélyeknek ellene áll*”, az alázatosakat pedig úgy szereti, hogy „*kegyelmet ad*” nekik.

Péter apostol magyarázza ezt meg nekünk az 1Pét 5,5-7-ben. Nincs időnk kifejteni ezt a drága ígét, ami az alázatosság működéséről és lényegéről beszél, de otthon javasolom átgondolásra. Most csak röviden hadd utaljak erre. Ezt mondja: „... *mert az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosaknak pedig kegyelmet ad*” (5. vers). Ezután meghatározza azt is, hogy az alázatos ember hogyan tájolja az életét, hogyan éli, hova veri fel a sátrát: „*Isten hatalmas keze alatt*” (6. vers). Annak felismerésével, hogy Isten hatalmától függök mindenben, és az Ő keze véd, áld, szabadít engem, ott van fölöttem. „*Isten hatalmas keze alatt*”, Tőle függésben élhetek. Ezután Péter apostol a legkézenfekvőbb kérdésre is válaszol: hogyan lehet valaki alázatos? Itt csak egy tömör választ ad: úgy alázzuk meg magunkat, hogy minden gondunkat Istenre vetjük (7. vers), Istenre bízunk. Amíg a kevélység makacsul ragaszkodik hozzá, hogy saját gondjaimat én magam cipelem, én oldom meg, addig az alázatos ember kész arra, hogy mindent Istenre bízson és vessen. Megéli ezt a függőséget. Mindent Rá bízhatok.

Az alázatos még akkor is tudja, mit kell tennie, amikor nincs ötlete, hogy mi a következő lépés. Tudja, hogy Istenre kell tekinteni. Az alázatos ember nem mindentudó, hanem Istenre tekintő és Benne bízó ember. Jósafát király jutott eszembe, akinek uralma alatt Jeruzsálemet megostromolták. Teljesen lehetetlen helyzetbe került a király a népével és seregével, de tudta, mit kell tenni. Bement az Úr templomába, imádkozott, és többek között azt a csodálatos gondolatot mondta: „*Nem tudjuk, mit cselekedjünk, hanem csak Tereád néznek a mi szemeink.*” (2Krón 20,12) És ebben reménység van, nem kétségbeesés. Én nem tudom, de az Úr tudja. Rád néznek a mi szemeink. Tudjuk, hogy Tőled függünk, és Neked minden lehetséges.

Az alázatra való törekvés során tehát az Úrra kell néznünk. És ügyelnünk kell arra, hogy elkerüljük a kevélység hamis alázatoskodását, mert a kevély ember hamisan alázatoskodik: önmagát leértékeli a beszédében, a viselkedésében, ezt látjuk, de legbelül nem, csak a viselkedéséből derül ez ki. Mi a különbség az igazi alázat és az álalázat (alázatoskodás) között? Az, hogy az alázat nem azzal van elfoglalva, hogy önmagát leértékelje. Az alázat nem azt jelenti,

hogy kevesebbre tartjuk magunkat, hanem azt, hogy kevesebbet foglalkozunk önmagunkkal. Nagy a különbség! Az igazi alázat – még egyszer megismétlem – nem az, hogy önmagamat egyre inkább leértékelem, hanem hogy egyre kevesebbet foglalkozom és törődöm magammal. Krisztus igazi alázatát is ebben értjük meg. Neki nem kellett magát leértékelni. Őbenne nem volt bűn. Abban volt alázatos, hogy istenségét félretette, nem magára gondolt, hanem az Atya akaratát tartotta szem előtt, és népe üdvösségét. Másokért élt. Más szóval, az alázat alapvetően az önmagunkról való megfeleledkezés képessége, szemben a kevélység önmagunkra való folyamatos figyelésével.

Ennek az önmagunkról való megfeleledkezésnek pedig egy bizonyos kellemes íze van: ez pedig az öröm. Az igazi alázatban öröm van. Az igazi alázat nem komor és nem keserű. Igaz, hogy bűnei miatt az alázatos ember is őszintén szomorú, de ezt általában megtartja magának, mikor másokkal van, nem ez a szomorúság látszódik az alázatosan emberen. Miért? Mert megtanul mindenben Istenre nézni, és Isten személye nem elszomorít minket, hanem boldoggá tesz, örömet ad, megleledést, ami felülkerekedik minden másra a szívünkben, őszinte örömmel tölt el bennünket. Ezért kérdés: kicsoda a te Istened számodra? És ezt az örömet, az Úrban való örömet lehet látni az igazán alázatos ember viselkedésében, életében, mert Istenben gyönyörködik. És ez nem azt jelenti, hogy elvonul, mint egy szerzetes, és mást se csinál, mint bújja a Bibliát, hanem ha munkáról van szó, ha családról van szó, ha nehézségekről van szó, mindig Istenre néz, és ezért tud nyugodt maradni, ezért tud Benne bízódóvá válni, ezért tudja az Ő szabadítását várni, és ha az ember így él, az nem komorság és szomorúság, hanem az öröm.

Továbbá az igazán alázatos ember nem talál örömet abban, hogy másokat megvetéssel kezeljen. Igazából nem is mások bűneivel van elfoglalva, mert túlságosan leköti Isten személye és az Ő dicsőségének szemlélése ahhoz, hogy másokat lenézzon, vagy éppen önmagát felmagasztalja. A kevélységgel ellentétben az alázatnak nem kell a figyelem középpontjában lennie, nem vágyik rá. Az alázat nem önmagát reklámozza, hanem örömmel mutat rá Isten kegyelmének jeleire és munkáira mások életében. De jó, hogy az Úr megszabadított! De jó, hogy adta ezt neked! De jó, hogy bár elbuktál, most belátást és megtérést ad neked! Az alázatos ember képes ünnepelni mások sikereit, jócselekedeteit, mert Isten kegyelmének munkáit látja mögöttük.

Mindezek után már csak egy megválaszolandó kérdés van hátra: hogyan lehet a kevély ember alázatossá? Isten Jézus Krisztus által ad nekünk győzelmet a kevélység felett. Sok mindent tesz ezért. Én most csak 3 olyan sorsfordító eseményt hadd emeljek ki, amely által a kevélységet meg tudja gyengíteni bennünk az Úr. Az első esemény a megtérésünk; a második egy folyamat: a megszentelődésünk; a harmadik pedig a megdicsőülésünk. Mindháromhoz szükség van arra, hogy helyesen lássuk az Urat és magunkat.

1. Beszéljünk először a megtéréskor végzett munkájáról az Úrnak. Ugye bár a megtérés előtti bűnös, kevély ember Isten nélkül élve magát, ezt a világot és ebben a világban lévő dolgokat dicséri, Istent pedig megveti, lenézi, nem

törődik vele, nem tartja méltónak arra, hogy foglalkozzon Vele. De ez az állapot nem maradhat örökre így a Szentírás szerint. Isten dicsősége és az ember kevélysége találkozni fog, ha akarjuk, ha nem. És két helyen találkozhat: vagy a pokolban, vagy a golgotai kereszten. Mert Isten a kevélységet megbünteti, mivel a kevélység istenkáromló üzenete ez: Isten dicsősége nem számít, nem jelent semmit, hanem csak a saját dicsőségem. Ha Isten nem ítélné meg ezt a bűnt, akkor lényegében véve jóvá hagyná azt, és azt az üzenetet közvetítené: az én dicsőségem tényleg nem számít semmit. Isten azonban megbünteti a kevélységet. De hogy ne minket kelljen büntetnie, elküldte egyszülött Fiát, Krisztust, aki a mi kevélységünkért és bűneinkért szenvedte el a pokol kínjait a kereszten. Az Ő halála azt mondja: Isten dicsősége ennyire számít, ennyire fontos! Isten elkötelezett a saját dicsőségének megvédése és hirdetése ügyében.

A probléma az szokott lenni a 2Kor 4,4 szerint, hogy vakok vagyunk Istent dicsőségesnek látni. Olvassuk a Bibliát, megtudunk Istentről dolgokat, és nem dicsérjük érte Őt, nem látjuk Őt tiszteletreméltónak és dicsőítendőnek. És ugyanez a helyzet Krisztussal is. Nem ismerjük fel Benne Isten földre jött, megtestesült dicsőségét, még a kereszten sem. Ezért Isten újjáteremtő munkája győzheti csak le egyedül ezt a vakságunkat úgy, hogy új szívet ad nekünk, és felnyitja szemeinket. Hirdeti nekünk Krisztust, hogy higgyünk és meglásuk és gyönyörködjük Isten dicsőségében, amely Jézus Krisztus arcán ragyog (2Kor 4,6), Krisztus személyében. Ez az a döntő pillanat, amikor Isten igazán, életünkben először nagy csapást mér a kevélységünkre. Krisztus dicsőségének meglátása döntő fordulat a kevélységünkkel való harcban. Miért? Mert akik helyesen látják Őt és a keresztet, azok magukat is elkezdik helyesen látni. Nem tökéletesen, de már elkezdik. Látjuk Őt a kereszten, és meglátjuk a bűnünket, mert a kereszt megmutatja, hogy mit érdemelnénk Istentől: azt, ami Krisztussal történt, azt én érdemlem meg a bűneimért. A kereszt mutatja ezt meg. A kereszt pont ezért darabokra zúzza kevély igényünket és önelégült, önigazult érzésünket arról, hogy igazak vagyunk Isten előtt. Krisztus áldozatának mérhetetlen nagysága bűnünk mérhetetlen nagyságáról beszél, és ez megalázza az embert. Aki ezt elhiszi, az megalázkodik. Az többé már nem fog Isten előtt mentegetőzni. Az csak annyit mond: *„Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek!”*

2. A kevélység összetörése a megtéréssel azonban nem ér véget. A megszentelődés munkálásában folytatódik, újra és újra tanít bennünket arra Isten, hogy helyesen lássuk Őt is és magunkat is. Így telik a hívő élet: *„az Úr dicsőségét... szemlélve”* változunk át Krisztushoz hasonlóvá (2Kor 3,18). Őt egyre dicsőségesebbnek látjuk, és ennek fényében pedig egyre inkább megalázzuk magunkat.

És a hívő élet során is a kevélység nagyon gyalázatos, még a lelki dolgokat is fel tudja használni. A kevélység, ha Isten szól hozzád az igében, rögtön megveregeti a válladat: biztos azért szólt, mert te olyan jól figyelsz Rá. Mert biztosan jobban érted a Bibliát, mint a többiek. Vagy valami jó dolgot megtehetek a másikkért, a testvéreért, és rögtön dicsérni kezd: lám, te már szolgálsz, te már nem egy egyszerű hívő vagy, te már szolgáló hívő vagy! És már készít-

jük is a rangsorokat. Pál apostol hasonlóan ment keresztül. A 2Kor 12-ben ő maga számol be erről. Rendkívüli látomásokat kapott az Úrtól, betekintést a mennybe, olyan látomást, mint még senki más. És az apostol azt mondta, hogy nehogy kevély legyek, tövist kaptam a testembe (2Kor 12,7). Nem tudjuk pontosan, mi volt. Valami fájdalmat. Háromszor is imádkozott: ó, Uram, múltjon el ez. És Isten válasza mi volt? „*Elég neked az én kegyelemem*” (2Kor 12,9). Pál így tanulta meg, hogy a gyengesége nem akadály a hitben, hanem olyan háttér, amelyen még világosabban látható válik Krisztus ereje és dicsősége. Amikor én gyenge vagyok, és mégis valamit véghez visz az Úr, akkor nem az én erőm, hanem az Ővé látszódik meg. Ezért az Úr nem engedte Pálnak, hogy kevély legyen, hanem alázatban tartotta őt. És megtanította arra, hogy örüljön az erőtlenségeknek, dicsekedjen azokkal. Ez a szakasz a 2Kor 12-ben ezzel ér véget, hogy dicsekszik: örömmel dicsekszem minden háborúságban, erőtlenségben és mindenben. Nem annak örülök, hogy ilyen vagyok, hanem hogy Isten ereje mutatkozhat és látszódhat meg. Mert az alázatos ember örül, ha Krisztus látszódik meg, én meg háttérben maradhatok.

Pál megtanulta, hogy a lelki érettség nem azt jelenti, hogy egyre kevésbé van szükségem Istenre, mert én hitben már olyan erős és olyan okos vagyok, hanem éppen ellenkezőleg: minél érettebbek vagyunk, annál mélyebben felismerjük Istentől való teljes függőségünket, hogy szükségem van még inkább arra a kegyelemre. A gyengeség tudata megóv a kevélységtől, és Isten elégséges kegyelmébe vetett bizalomra, igazi alázatra tanít minket. És ezt a tanítást Isten élethosszig műveli az életünkben. Tanít, megszentel bennünket, hogy egyre inkább lássuk az Ő dicsőségét, az Ő erejét, és egyre inkább lássuk a mi erőtlenségünket, és örülünk annak, hogy Isten ereje látszódik meg.

3. Végül pedig, a harmadik munkája az Úrnak: a kevélységre mért végső csapás akkor következik be, amikor halálunk után az Úrhoz megyünk, oda vitetünk, és Krisztust olyannak látjuk meg, amilyen valójában (1Ján 3,2). Akkor csakis Őt akarjuk felmagasztalni és dicsőíteni örökké a mennyben. Testvérek, magunkra – higgyük el – nem fogunk sokat gondolni. Arra sem, hogy itt a földi életben hívóként miket érünk el. A mennyben egy valakinek a dicsősége fog számítani: Krisztusé. Krisztust fogjuk látni, és Őt fogjuk magasztalni. Isten dicsőségének teljes megtapasztalása végleg helyre fogja állítani a látásunkat azal kapcsolatban, hogy ki az, aki méltó arra, hogy dicsérjük.

Mi a teendőnk tehát? Először is imádkozzunk, és kérjük a Szentlelket: nyissa meg a szemünket, hogy egyre nagyobbán lássuk Isten dicsőségét az Ige alaposabb és mélyebb ismerete által, mert ez máshogy nem megy; és segítsen, hogy egyre inkább az Ő személyére csodálkozzunk, és azon ámuljunk, és egyre kevésbé ámuljunk önmagunkon. Aztán könyörögjünk azért is, hogy e szerint alázatosak tudjunk lenni, a hétköznapiakban megélve azt, hogy ne magunk körül forgolódjunk, hanem egymással foglalkozunk, egymást szeressük. Ne önmagunkra figyeljünk, hanem a másokra. Ne önmagunknak éljünk, hanem a másokért. És ebben éljük meg az Istentől függésünk teljes örömét, hogy minden gondunkat Őreá vethetjük, „*mert Neki gondja van*” ránk. Megtapasztalhatjuk,

hogy gyermekként hogyan szeret minket. És utoljára arra buzdít minket ez az ige, hogy az alázatosokhoz szabjuk magunkat itt a gyülekezetben is. Azoknak a hívő testvéreinknek a példáját kövessük, akik nem magukért élnek, hanem másokért. Akik az Úrban gyönyörködnek, akik az Urat szolgálják, és akik tudnak így belefeledkezni a másoknak való szolgálatba, nem muszájból, hanem az Úr Lelkétől indítva. Isten Lelke segítsen és vezessen minket ezeken az utakon, és tanítson minket igazi alázatra!

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk, igazat adunk a Te igédnek arról, amit magadról mondasz, és arról, amit rólunk. Látjuk a kevélység bűnét magunkban is élni, munkálkodni, küzdeni, harcolni, de látjuk a Te kegyelmed nagyságát, Lelked munkáját, szabadítását is. Szeretnénk kérni, segíts a hallottak alapján igéd vezetésével megvizsgálni magunkat ezen a téren is, hiszen ezért szólítottál fel bennünket, hogy ne a kevélyeket kövessük, hanem az alázatosokhoz szabjuk magunkat. Kérünk, adj mindannyiunknak ezekben belátást önmagunkkal kapcsolatban. Kérünk, hogy gyülekezetként is hadd élhessük ezt meg, Rád mutató életet hadd élhessünk, és szolgálhassunk így.

Kérünk, Urunk, hogy minden dolgunkat segíts Rád bízunk, megélnünk annak valóságát, hogy valóban mindenben Tőled függünk. És ebben nem kiszolgáltatottság, hanem öröm van, hiszen egy gyermek örül, hogy az atya gondoskodik róla. Kérünk, hogy segíts nekünk is ezt az örömet újból és újból felfedeznünk, Krisztusban megkapnunk. És magasztald fel a Te személyedet egyre inkább a mi életünkben, kérünk.

Eléd hozzuk a felvételizőket. Kérünk, hogy Te adj nekik Tőled való türelmet és alázatot elfogadni az eredményeket, és követni azt az utat, amelyet megmutatsz nekik.

Eléd hozzuk csendesheteinket. Hálát adunk a mögöttünk levőkért. Kérünk az előttünk levőkért, add a Te élő igédet, Te szólalj meg azokon, adj Hozzád téréseket, hitben való megerősödéseket.

Könyörgünk, Úr Jézus Krisztus, betegeinkért, gyászolóinkért, Te legyél az ő igazi vigasztalójuk, megerősítőjük.

És segíts egyen-egyenként a hétköznapijainkban, a munkában, de a szabadságban, pihenésben is Téged követni, akaratodat cselekedni, Veled boldogan együtt élni. Még hogyha nagy terhek, kísértések, bukások is vannak életünkben, köszönjük, hogy szívünk békessége, kőszála Te maradhatsz örökké.

Kérünk, hogy ezt add meg kegyelmedből minden egyes nap Krisztusért!

Ámen.

Zsoltár 119,17-19

17. Én Istenem, taníts útjaidra, / Hogy szent törvényedre gondot
viseljek, / És azokat megtartsam mindenha!
Adj értelmet, Uram, igazgass, kérlek, / Hogy törvényedet őriz-
zem híven, / És mindenkor megtartsam én szívemben.
18. Vezess, hogy benned leljem örömöm, / Mutasd meg parancso-
latid ösvényét, / Mert azokban igen gyönyörködöm!
Te rendelésedre hajtsad szívemet! / Szent bizonyságid vegyem
eszembe, / És ne hagyj esnem telhetetlenségbe!
19. Fordítsad el az én szemeimet, / Hiábavalókat hogy ne nézzenek;
/ A te utadban éltesse engemet!
Bétöltését láttasd ígéretednek / Szolgáddal, aki tégedet tisztel /
És mindenkor fél alázatos szívvel.